

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Katedra systematické teologie a filosofie

Posudek vedoucího/vedoucí diplomové práce

jméno vedoucího/vedoucí Lukáš Jan Fošum

Autor/autorka práce: Barbora Hájek Žůrková
 Studijní program/obor: Aplikovaná etika
 Název práce: Etické aspekty preimplantační diagnostiky
 Vedoucí práce: Lukáš J. Fošum
 Rozsah práce: 113 830 znaků včetně mezer

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými přípomínkami	splňuje s výhradami	Nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☐	☒	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☒	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☐	☒	☐

Zpracování příloh	☐	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☐	☐	☒	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☒	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☒	☐	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☒	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☒	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☒	☐	☐	☐
C. Celkový přínos práce Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		ne	
Práce je kompilační prací	☐		☐	
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☐		☒	
Práce přináší nové poznatky	☐		☐	
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☒		☐	
Práce má metodologický/teologický přínos	☐		☐	
D. Průběh zpracovávání práce				
	ano		ne	
Autor/ka pravidelně konzultovala s vedoucím práce	☒		☐	
Autor/ka přicházela se samostatnými tvůrčími podněty	☒		☐	

Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Bc. Barbora Hájek-Žůrková si zvolila jako téma magisterské práce v oboru Aplikovaná etika adekvátní a aktuální bioetické téma. Studentka jej zpracovala dostatečně zevrubně, pracovala s aktuální domácí, i zahraniční literaturou.

Práce má srozumitelnou strukturu, je v ní rovnovážně zpracován biomedicínský, etický a eticko-právní aspekt problému.

Práce má určité formální nedostatky v číslování kapitol (dvakrát se objevuje kapitola x.1, na kterou už kapitola x.2 nenavazuje), v citačním úzu jsou jisté nedostatky. Autorka práce by mohla též zlepšit stylistiku, zároveň je v této oblasti třeba říci, že během práce nabrala stylistika autorky zlepšující tendenci. Škoda, že při finišování práce nebylo více času a prostoru pro odstranění některých těchto nedostatků (např. v elektronické i vytištěné práci zůstala některá místa v režimu změn).

Pokud jde o samotné a podstatné zpracování tématu, tak zde je třeba ocenit, s jakou vážností, hloubkou a originalitou se autorka tématu chopila.

Za poněkud problematické považuji autorčino rozlišení dvou etických přístupů: křesťanská etika a bioetika, a to ze třech důvodů. 1) To, co autorka nazývá křesťanská etika, pak následně prezentuje především jako pozici magisteria katolické církve. 2) Rozlišení na "křesťanskou etiku" a "bioetiku" dává dojem, jakoby neexistovalo něco, jako křesťanská bioetika, což sama autorka ve svém zpracování vyvrací (viz dokumenty magisteria, se kterými pracuje) 3) Nakonec to co autorka nazývá "bioetikou" založenou na georgetownských principech budí očekávání něčeho užšího, než bioetika jako taková, včetně té, která se opírá o zmiňované čtyři principy.

Na problém tohoto rozlišení jsem autorku jako vedoucí upozorňoval, na některých místech se jej snaží zdůvodnit a vysvětlit, jeho ambivalentnost nicméně přetrvává.

Tyto nedostatky, které jsou více teoretického ražení, nebrání dle mého soudu samotnému zpracování problematiky a neznehodnocují závěry, ke kterým autorka sama dospívá. Důležité je, že oba navrhované etické přístupy autorka dostatečně vysvětluje, a u obou ukazuje jejich legitimitu i limity.

To, co autorka nakonec představuje jako "přístup bioetiky", a ke kterému se sama přiklání, je možné nejlépe souhrně vyjádřeno na s. 49:

"Jestliže někdo chápe zánik embrya jako tragédii, je pak otázkou, zda i zdravý pár, který se rozhodne počít dítě nejpřirozenějším způsobem, se nedopouští stejného zločinu. Stejně jako rodiče, kteří podstupují PGD, totiž ví, že mohou vzniknout embrya, která zaniknou. Jestliže je diagnostika prováděna na minimálním množství embryí pro přijatelnou šanci na úspěch a je k embryím přistupováno s respektem, nikoliv jako k věci, je technika PGD v otázce nadpočetných embryí přijatelná. Je ovšem potřeba, aby se úcta k potenciálnímu životu stala normou ve všech centrech asistované reprodukce a k embryím nebylo přistupováno jako k pouhému biologickému materiálu. To může zajistit legislativa daného státu." (s. 49)

Práci doporučuji k obhajobě a jako známku navrhuji velmi dobrou.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

- 1) Co znamená disociace pohlavního spojení a plození dětí? Má tento argument své místo v přístupu katolické církve k technikám asistované reprodukce?
- 2) Bylo by možné čtyřmi georgetownskými principy zdůvodnit též katolický postoj k PGD?

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 12.6.2024

Podpis:

